

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Enhet 2
 S. Hemström

DOM
 2013-03-20
 Meddelad i
 Falun

Mål nr
 5148-12

SÖKANDE

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, 556029-6740
 113 97 Stockholm

Ombud: Advokat Christel Rockström och biträdande jurist Johan Linder
 Wistrand Advokatbyrå
 Box 7543
 103 93 Stockholm

MOTPART

Orsa kommun
 Box 23
 794 21 Orsa

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att Orsa kommuns upphandling avseende revis-
 ionstjänster (dnr 2011/98) ska göras om.

Dok.Id 77741

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45	Kullen 4	023-383 00 00	023-383 00 80	måndag – fredag
S-791 21 Falun		E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se		08:00-12:00 13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Orsa kommun, Mora kommun, Älvdalens kommun och Rättviks kommun har samtidigt upphandlat revisionstjänster (dnr 2011/98) genom öppet förfarande. Upphandlingarna har administrerats av Mora Kommuns inköpscentral (Inköpscentralen) och nämnda kommuner har var för sig agerat upphandlande myndigheter. Mora kommun har beslutat att avbryta upphandlingen och övriga kommuner har antagit KPMG AB som leverantör. Nämnda kommuners upphandlingar är var för sig föremål för överprövning vid Förvaltningsrätten i Falun. I förevarande mål ansöker Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (Bolaget) om överprövning av Orsa kommuns upphandling.

Bolaget yrkar att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om samt uppger bl.a. följande. Anbudens giltighetstid har gått ut och någon förlängning har inte kommit till stånd innan tilldelningsbeslut meddelats. Det föreligger hinder mot att anta anbud då dessa inte längre varit giltiga. Vidare har KPMG AB fått en otillbörlig fördel då detta bolag fått information som omfattas av absolut sekretess, därmed har inte likabehandlingsprincipen upprätthållits.

Orsa kommun bestrider bifall till ansökan och anser att det administrativa fel som begåtts inte ska tillmätas sådan betydelse att upphandlingen ska göras om.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

För att förvaltningsrätten ska kunna besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först efter att rättelse har gjorts, måste Bolaget visa att den upphandlande myndigheten brutit mot någon av de grundläggande principerna i lagen [2007:1091] om offentlig upphandling, LOU, eller någon annan bestämmelse i samma lag och att detta medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada (6 kap. 16 § LOU). De grundläggande principerna i LOU innebär att upphandlande myndigheter ska be-

handla alla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (1 kap. 9 § LOU).

Anbudens giltighetstid

Bolaget har till stöd för sin ansökan i denna del gjort gällande bl.a. följande. Senaste dag att lämna anbud var den 10 augusti 2012. Av upphandlingens administrativa föreskrifter, punkt 2.2.5 framgår att anbudsgivaren ska vara bunden av sitt anbud t.o.m. 60 dagar efter anbudstidens utgång. Giltighetstiden för anbudet gick således ut den 9 oktober 2012. Inköpscentralen, som administrerar upphandlingen, konstaterade den 29 oktober 2012 att anbudens giltighetstid hade gått ut och ställde en publik fråga till samtliga anbudsgivare om anbudens giltighetstid kunde förlängas. Den 13 november 2012 ställdes ytterligare en publik fråga om förlängning. Tilldelningsbeslut fattades därefter den 16 november 2012. För att kunna förlänga giltighetstiden för anbudet, vilket innebär en väsentlig förändring av de administrativa föreskrifterna för upphandlingen, har det krävts att samtliga anbudsgivare har gått med på att förlänga giltighetstiden. Så har inte skett och det har inte heller kommit till Bolagets kännedom att det skulle ha fattats något beslut om att ändra i de administrativa föreskrifterna. Det föreligger hinder mot att anta anbud i upphandlingen eftersom de inte längre är giltiga. Förfarandet strider mot LOU och Bolaget har lidit skada genom att anbud från annan leverantör antagits.

Orsa kommun har å sin sida gjort gällande i huvudsak följande. Orsa kommuns revisorer sammanträdde och fattade i laga ordning beslut om antagande av ett anbud den 13 september 2012. Beslutet noterades i ett protokoll som undertecknades av samtliga revisorer. Vid beslutstillfället fanns två giltiga anbud. Inköpscentralen hade fått beslutet från Orsa kommun innan anbudens giltighetstid löpt ut men underlät att administrera tilldelningsbeslutet innan sista dag för anbudens giltighet. Då det kom till revisorernas kännedom att beslutet inte expedierats fattade revisorerna ett

tilläggsbeslut den 24 oktober 2012 för att Inköpscentralen skulle rätta sin försummelse. Meddelandet om det fattade tilldelningsbeslutet sändes inte förrän den 16 november 2012. Beslutet är fattat i rätt ordning men expedieringen av det fördröjdes.

Bolaget har därefter i yttrande anfört bl.a. följande. Det beslut från den 13 september 2012 som Orsa kommun hänvisar till är inte något tilldelningsbeslut enligt LOU. Beslutet uppfyller inte kraven på ett tilldelningsbeslut enligt lagen och är inte fattat i rätt ordning enligt LOU. Det är endast ett internt meddelande från kommunens revisorer till Inköpscentralen med uppgift om vilket anbud som enligt revisorernas uppfattning borde antas. Det var Inköpscentralen som utförde upphandlingen i egenskap av ombud för Orsa kommun och som skulle meddela tilldelningsbeslutet. Tilldelningsbeslut har fattats tidigast den 16 november 2012. Rubriken på Inköpscentralens beslut är "Tilldelningsbeslut". Det kan emellertid ifrågasättas om ens Inköpscentralens beslut uppfyller de formella krav som ställs på ett tilldelningsbeslut, exempelvis saknas skälen för anbudsutvärderingen.

Förvaltningsrätten har inledningsvis att ta ställning till tidpunkten för Orsa kommuns tilldelningsbeslut. En upphandlande myndighet ska snarast möjligt skriftligen underrätta anbudssökandena och anbudsgivarna om de beslut som fattas om att tilldela ett kontrakt och om skälen för beslutet (jfr 9 kap. 9 § LOU). Upplysningarna kan lämnas på det sätt myndigheten finner lämpligt och det finns inte något föreskrivet formkrav. Den upphandlande myndigheten har bevisbördan för att de föreskrivna upplysningarna har lämnats. (Jfr prop. 2009/10:180 s. 97). Förvaltningsrätten konstaterar att det är ostridigt i målet att det protokoll som Orsa kommun hänvisar till från den 13 september 2012 inte kommit någon anbudsgivare till handa. Meddelandet om tilldelningsbeslut som dessutom rubricerats "Tilldelningsbeslut" expedierades först den 16 november 2012. Mot bakgrund av det anförda finner förvaltningsrätten att utgångspunkten för att bestämma tid-

punkten för tilldelningsbeslutet bör vara när beslutet offentliggjordes, vilken i aktuellt fall får anses vara tidigast den 16 november 2012.

Upphandlande myndighet ska i förfrågningsunderlaget ange den tid som en anbudsgivare ska vara bunden av sitt anbud (jfr 9 kap. 11 § LOU). Giltighetstiden för anbud kan förlängas under förutsättning att principerna för offentlig upphandling iakttas. I förfrågningsunderlaget för aktuell upphandling anges att anbudsgivaren ska vara bunden av sitt anbud t.o.m. 60 dagar efter anbudstidens utgång (2.2.5 Anbudens giltighetstid). Bolaget har obestritt uppgett att senaste dag att lämna anbud var den 10 augusti 2012 och att giltighetstiden för anbudet gick ut den 9 oktober 2012. Inköpscentralen har dels den 29 oktober 2012 och dels den 13 november 2012 ställt publika frågor till samtliga anbudsgivare i syfte att få till stånd förlängningar av anbudens giltighetstid. Bolaget uppger att samtliga anbudsgivare inte har gått med på att förlänga anbudens giltighetstid.

Om den ursprungligen angivna giltighetstiden för anbudsgivarnas anbud gått ut före tilldelningsbeslutet och samtliga kvalificerade anbudsgivare inte förlängt giltighetstiden, såsom i förevarande fall, har upphandlande myndighet enligt förvaltningsrättens bedömning inte kunnat återropa upphandlingsförfarandet för beslut om leverantör. Då Orsa kommun har förfarit på detta sätt anser förvaltningsrätten att kommunen har agerat i strid med likabehandlingsprincipen. Då Bolaget till följd av detta får anses ha lidit skada finns skäl för ingripande enligt LOU. Någon annan åtgärd än att förordna om att upphandlingen ska göras om kan inte komma ifråga. Vid denna utgång saknas skäl att pröva vad Bolaget i övrigt anfört till grund för sin ansökan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1c LOU).

Karin Forslund Johansson
rådman